

המועד של ל"ג בעומר

אוצר החכמה

מתקשה במה שנוהגים בל"ג בעומר קצת יר"ט - דברי הרמב"ן שימי הספירה הם כחולו של מועד - דברי הגר"א לענין ערב פסח שהוא בכלל המועדים - ולדבריו גם ל"ג בעומר דכוותה - מבאר עומק הפגם של תלמידי רע"ק שנהפך מיר"ט לאבל - לפי"ז מבאר של"ג בעומר נשאר בתוקפו הראשון - מבאר שיומא דהילולא דרשב"י הוא תוצאה ממה שפסקו מלמות.

אוצר החכמה

איתא בטור ושו"ע [סימן תצ"ג] שבל"ג בעומר פסקו תלמידי רע"ק מלמות ולכן יש מסתפרים בו. והנה יש להתבונן בטעם מנהג ישראל לנהוג בו קצת יום טוב, אשר אף שפסקו מלמות ואין צריך לנהוג בו דיני אבילות, אך מ"מ אין זה סיבה להתנהג בו צד יו"ט.

אוצר החכמה

אכן נראה בדרך פשוט ששורש הענין מרומז בתורה. דהנה כתב הרמב"ן [ויקרא כ"ג, ט"ז] וז"ל, ומ"ט ימים הספורים בין ראשון של פסח עד השבועות הנה הם כחולו של מועד בין ראשון של סוכות לשמיני עצרת, ע"כ קכ"ח. הרי מבואר בדבריו ככל מה שנתבאר בכמה אנפי שעצרת היא הגמר של יצי"מ, וספירת ז' שבועות הם ימי הכנה לתורה כעין שבעת ימי סוכות שמובילים עד שמיני עצרת [ויום החמשים הוא בחינת י"שמיני" כמשנ"ת שם].

אוצר החכמה

ואמנם מה נמתקו הדברים על פי מה שיסד הגר"א בביאורו על הלכות אבילות [יורה דעה ס"י שצ"ד אות ט'] בדין מה שאין האבל נוהג הלכות אבילות בערב פסח, וז"ל, נראה דחשיב כמו מועד דקרא חשבו בתוך המועדים, וכן מדמי בגמ' פ"ד דפסחים נ"ה, ב', ובפ"ב דמו"ק, עכ"ל. הרי מפורש, שכל מה שכתוב בפרשת המועדים חשיב מועד, וכיון דכתיב [ויקרא כ"ג, ה'] אלה מועדי ה' וגוי' בחדש הראשון בארבעה עשר לחדש בין הערבים פסח לה' וגוי', מפורש ש"ד ניסן הוא בכלל המועדים.

ומעתה לפי דבריו נראה פשוט שגם ימי הספירה חשיבי כמועד, שהרי בהמשך הפרשה כתוב מפורש "וספרתם לכם ממחרת השבת" וגוי'. ועל כרחינו שכל

קכ"ח ע"ע משנ"ת בענין ט' בביאור המשך דברי הרמב"ן.

ימי הספירה נכללים ב"מועדי ה'". ואתיא היטב לפי דברי הרמב"ן שהם כחולו של מועד בין פסח לעצרת, כי אליבא דאמת מועד גמור הוא.

ונמצינו למדים לפי"ז שמה שתלמידי רע"ק לא נהגו כבוד זב"ז ונסתלקו כולם בפרק זה, לא דמיא כלל להסתלקותם של שאר תלמידי חכמים, אלא שענינה הוא שנהפך מיום טוב לאבל, שהרי השם יו"ט דשייך בו הוא מכח שמתעלים המ"ט ימים זה אחר זה ומצטרפים כולם לתורה. והרי נתבאר שאחרי החורבן, בית מדרשו של רע"ק היתה צריכה לגלות כבודה של תורה בבחינת תורה שבעל פה ולהפקיע את העולם מה"תוהו". ואילולי שקלקלו דרכם היה שפיר מתקיים בימים אלו שם ותורת יום טוב, אלא דכיון שלא נהגו כבוד זב"ז ולא נתגלה כבודה של תורה תוך בחינת הטבע [כמשנ"ת בסוף ענין י"א ובכ"מ] נחרבה על ידם השם יום טוב.

ולפי זה מתבאר בפשיטות ענין השם מועד של ל"ג בעומר, שאין פירושה דכיון שפסקו מלמות חלה עליה תורת יו"ט, אלא להיפך, דכיון שפסקו מלמות חזרה וניעור עיקר השם יו"ט שביסודה, דהנה מה שפסקו מלמות אינו משום שכבר נסתלקו כולם ושוב לא נשאר עוד, אלא ענינה הוא שעצם הפגם שלא נהגו כבוד זב"ז נתקנה בבחינה מסויימת, [וענין זה יתבאר באורך בהמשך הדברים בכמה אנפי]. וממילא עד כמה דלא נהפך לאבל, כן במדה זו נשאר השם מועד. ולפי"ז מעלת ל"ג בעומר איננה ענין נוסף שחלה בו, אלא שהוא היום היחידי של ימי הספירה שלא אבדה מעלתה השרשית.

ואמנם לפי המבואר, גם היותה יומא דהילולא של הסתלקות ר' שמעון בר יוחאי אינו ענין מיוחד בפני עצמה, דהנה איתא בגמ' [גיטין ס"ז, א'] אמר ר' שמעון לתלמידיו, בניי שנו מדותי^{קכט}, שמדותי תרומות מתרומות מדותיו של ר' עקיבא. ופרש"י, לימדו תורתי כו' בחרתים ותרמתים מתוך עקרי משניותיו של ר' עקיבא, והוא ברירה אחר ברירה, עכ"ל. ומבואר מדברי הגמ' שרשב"י מיוחד בזה שתמציתה של תורת רע"ק נתקבלה על ידו. והרי נתבאר שעבודת רע"ק היתה לגלות ה"כתרי אותיות" [כמשנ"ת בענין י"ב] שהם המעמקים של תורה שאין בהם גילוי בהאי עלמא, והך מילתא היתה התוכן של תורת רשב"י שגילה סודות התורה [ויתבאר ענין זה יותר בענין י"ז].

ולפי"ז, מה שבית מדרשא רבתי דרע"ק היתה חייבת להוציא אל הפועל וקלקלו בו, נתקיים שפיר ע"י רשב"י במדה מסויימת, [ומה שמיוחד לשעת הסתלקותו נתבאר שם באורך] והנה פשוט הדבר שהסתלקותו של רשב"י בימי העומר לא שייך

קכט ועמשנ"ת בענין י"א ביאור לשון "מדה" דנקט.

כלל למיתת שאר כ"ד אלף תלמידי רע"ק. ואדרבה, בהסתלקותו גופא נתגלה תורה
[וכמשנית שם]. אלא שרשב"י הוא חד מרבתינו שבדרום שהם הם העמידו תורה
באותה שעה, והיינו שעל ידו נתגלתה תורת רע"ק בדרך שהעולם יכול להתקיים עם
סלילת דרך של יציאה מן ה"תוהו" שהיה שרוי בו.

1234567890
1234567890

אוצר החכמה

1234567890

1234567890

אוצר החכמה

הדפסה ברזולוציה מסך - להדפסה איכותית הדפס ישירות מן התכנה

אפיקי מים - ספירת העומר ושבועות <ליקוט קדושת התורה> שפירא, משה - שמעלצער, מרדכי ראובן עורך